

[Gøting.]

større beløb gav flere kroner og øre end af et mindre beløb, og at tilskuddene altså ad den vej voksede. Men det er den slags regnestykker, der optræder i bemærkningerne til § 31, punkt 3 og 4. Selvfølgelig har den højtærede minister en forklaring, og den er vel endog særdeles plausibel, men jeg kunne faktisk godt have tænkt mig lidt større tilbageholdenhed med forhøjelserne i det store og hele.

Med hensyn til hele dette arrangements økonomi vil jeg tolke min utilfredshed med ministerens indstilling til aftenskolens og aftenhøjskolens voksenundervisning ved her at fremføre mit principielle synspunkt, som i realiteten kort sagt er det, at man må betale for, hvad man får, for hvis man ikke gør det, så er der andre, der må punge ud.

Vi behandler i øjeblikket også oppositionens forslag om betaling for undervisning for de elever, der er over 18 år. Der er noget fornuftigt og rigtigt i dette synspunkt — det er klart, det er jo retsforbundets tanker, man dér søger at leve højt på — men man har formet det på en kluntet og administrationsslugende måde; man mangler træning.

Vi har gratis undervisning i folkeskolen, vi tilstræber og har faktisk gratis undervisning i ungdomsskolen og for den højere undervisnings vedkommende, alt sammen noget, samfundet ofrer på ungdommens uddannelses alter til fremtidig gavn for samfundet og dets økonomi. Jeg kan ikke sige, at jeg principielt er helt enig i formen, men nu har vi det, og det kan vanskeligt laves om netop nu.

Men når vi så kommer til de voksne, til de mennesker, som har en uddannelse, som har et job, som tjener penge til at klare dagens problemer, ugens fjernsynsafdrag og månedens skatteregning, og siger: I skal skam heller ikke betale noget, selv om det, I modtager, ikke er fornødenheder, men faktisk noget, I får som en slags underholdning, hvad enten det er engelsk for begyndere eller sløjd eller de famøse peddigrør, så må jeg nok spørge: var det ikke rimeligt, om man her sagde: I må gå til, hvad I vil, men I kan betale, og derfor skal I også betale i hvert tilfælde noget af det, det koster. Oppositionen foreslår 50 øre pr. time. Læreren får et mas med at indkassere, give tilbage, give kredit og afregne med lederen, og han

får et unødvendigt argument for at forlange lønforhøjelse og dermed fordyre det hele inklusive sin egen skattebillet. Jeg kan heller ikke tænke mig, at det har været oppositionens mening, at der skal indkasseres 50 øre hver aften.

Jeg vil langt hellere foreslå det, den højtærede undervisningsminister var inde på: at indmeldelsesgebyret forhøjes med et eller andet beløb. Man betaler i forvejen et gebyr, så det vil ikke koste mere i administration. Jeg vil ikke lægge mig fast på noget tal, det må vi kunne snakke om i udvalget, men jeg er af den opfattelse, at betales der et eller andet beløb pr. hold, man tilmelder sig, ud over det gebyr, som man betaler nu, og som er reserveret til annoncering og afslutningsfestligheder, vil der opnås en hel række fordele.

For det første vil naturligvis det offentliges udgifter falde med det beløb, der kommer ind. For det andet vil man opnå, at de aftenskoleinteresserede tænker sig en kende mere alvorligt om, inden de melder sig til 3-4, måske 5 hold og så opgiver igen i løbet af 14 dage. Det er ikke få hold, der er startet med ca. 30 elever, og som ved sæsonens slutning har mas med at holde et gennemsnit på ca. 10 elever. Det er dyrt at have kørende en række hold med samme fag med et minimum af elever, og det er utilfredsstillende for alle parter. For det tredje: man betænker sig mere end to gange, inden man opgiver en undervisning, som man har betalt til; man vil have valuta for pengene. For det fjerde: aftenskolerne får fat i de mennesker, som siger: egentlig ville jeg gerne på aftenskole, men jeg vil have lov til at betale for det, og derfor kommer jeg ikke. Jeg har truffet en hel del af den slags mennesker, og jeg kan forsikre den højtærede minister, at det ikke er den ringeste slags. De ville sikkert kunne tilføre aftenskolen et element, som ville betyde endnu mere for dansk demokrati, end den højtærede minister mener gratis undervisning betyder. Jeg tror ikke, det vil være muligt at finde mennesker, som ikke vil være villige til at yde bare en smule øget vederlag for det gode, de får.

Hvis man regner med oppositionens tal, 290 000 elever over 18 år, og helt eksempelvis siger 25 kr. pr. næse — de 25 kr. er ikke et tal, jeg foreslår; det er grebet ud af